

**Declarația de la Osnabrück
privind educația și
formarea profesională
ca factor de stimulare a
redresării
și a tranzițiilor juste către
economiele
verzi și digitale**

Adoptată la 30 noiembrie 2020

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2021

© Uniunea Europeană, 2021

Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39). Cu excepția cazului în care se prevede altfel, reutilizarea prezentului document este autorizată în temeiul unei licențe Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate orice modificări.

PDF ISBN 978-92-76-43245-6 doi:10.2767/07298 KE-07-21-050-RO-N

DECLARAȚIA DE LA OSNABRÜCK 2020

privind educația și formarea profesională ca factor de stimulare a redresării și a tranzițiilor juste către economiile verzi și digitale

Declarație a miniștrilor responsabili cu educația și formarea profesională din statele membre, din țările candidate la UE și din țările membre ale SEE, a partenerilor sociali europeni și a Comisiei Europene, reuniți la 30 noiembrie 2020 cu scopul de a conveni un nou set de acțiuni politice în domeniul EFP pentru perioada 2021-2025, pentru completarea și punerea în practică a viziunii și a obiectivelor strategice formulate în Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență.

Subsemnații, miniștrii responsabili cu educația și formarea profesională (EFP), ne reafirmăm angajamentul, conform celor discutate în cadrul reuniunii cu partenerii sociali europeni și cu Comisia Europeană, desfășurată la Osnabrück la 16 și 17 septembrie 2020, pentru a contribui la redresarea post-COVID și a dezvolta în continuare Spațiul european al educației și formării prin sisteme de educație și formare inovatoare și orientate spre viitor, pentru a sprijini tranziția digitală și tranziția verde și a îmbunătăți angajabilitatea și competitivitatea și a stimula astfel creșterea economică.

Toate obiectivele și acțiunile vor fi puse în aplicare cu respectarea principiului subsidiarității și în conformitate cu contextele naționale ale EFP.

Subliniem ideea că un parteneriat robust cu partenerii sociali este vital pentru realizarea obiectivelor și a rezultatelor concrete stabilite în Declarația de la Osnabrück.

Prețuim sprijinul de care au dat dovadă asociațiile furnizorilor de EFP și organizațiile cursanților de la nivel european publicându-și documentele de poziție în conformitate cu Declarația de la Osnabrück.

Aprobată de către miniștrii responsabili cu educația și formarea profesională din țările participante la Procesul Copenhaga:

- din statele membre ale UE (Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Spania, Suedia, Țările de Jos, Ungaria);
- din țările candidate la UE (Albania, Macedonia de Nord, Muntenegru, Serbia, Turcia);
- din țările membre ale SEE (Islanda, Liechtenstein, Norvegia),

Aprobată de către partenerii sociali europeni (CES, BusinessEurope, SMEUnited, CEEP),

Aprobată de către Comisia Europeană, și

Suținută de către asociațiile de la nivel european ale furnizorilor de EFP (VET4EU2) și organizațiile de la nivel european ale cursanților (OBESU, Rețeaua Europeană a Ucenicilor), ambele publicând un document de poziție în sprijinul Declarației de la Osnabrück.

INTRODUCERE

Pandemia de COVID-19, digitalizarea și schimbările climatice au un impact major asupra economiilor, a ocupării forței de muncă și a societăților noastre. Educației și formării profesionale (EFP) i se solicită, pe bună dreptate, să contribuie la strategiile de răspuns la incidente fără precedent, cum este redresarea post-COVID, dar și să facă față unor provocări precum schimbările demografice, inovarea digitală, abordările durabile sau neutre din punct de vedere climatic, cererea crescândă pentru competențe științifice, tehnologice, ingineresti și matematice și nevoia tot mai accentuată de perfecționare și recalificare ⁽¹⁾ pe tot parcursul vieții profesionale a unei persoane. EFP cunoaște un avânt nou odată cu Agenda recent actualizată pentru competențe în Europa ⁽²⁾ și cu propunerea Comisiei pentru o recomandare a consiliului privind EFP ⁽³⁾, contribuind la afirmarea dreptului persoanelor la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții, de înaltă calitate și favorabile incluziunii, conform principiului 1 al Pilonului european al drepturilor sociale. Declarația de la Copenhaga de la 29 și 30 noiembrie 2002 a lansat Strategia europeană pentru cooperare consolidată în domeniul EFP, denumită în mod obișnuit „Procesul de la Copenhaga”. Cooperarea din cadrul Procesului de la Copenhaga, care are deja aproape 20 de ani, a devenit un catalizator pentru modernizarea EFP în numeroase state membre ale UE și a sprijinit eforturile în vederea realizării obiectivelor și a țintelor strategice ale Europei. Vom duce mai departe realizările cooperării noastre convenite în Declarația de la Copenhaga (2002) și reafirmate în Comunicatele de la Maastricht (2004), Helsinki (2006), Bordeaux (2008) și Bruges (2010) și în concluziile de la Riga (2015). Procesul Copenhaga asigură o platformă tripartită pentru intensificarea, completarea și punerea în practică a politicii europene privind EFP, astfel cum a fost adoptată aceasta de către Consiliul Uniunii Europene. De asemenea, acesta asigură platforma pentru consolidarea cooperării cu partenerii sociali, cu camerele, cu furnizorii de EFP și cu organizațiile cursanților pentru următorii cinci ani. În plus, Procesul va contribui la continuarea dezvoltării Spațiului european al educației și formării prin sisteme de educație și formare orientate spre viitor și inovatoare, sprijinind astfel o tranziție justă către economia digitală și verde.

¹ Folosim termenul „competențe” în sensul larg al acestuia.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1196

³ Ibidem.

ARGUMENT

O EFP europeană excelentă și favorabilă incluziunii înseamnă mai mult decât o reacție la evoluțiile și provocările cu care se confruntă persoanele și organizațiile; EFP este un factor de stimulare a inovării și o bază esențială a creșterii economice verzi, digitale și durabile. Aceasta sporește reziliența țărilor la criză, dezvoltă oportunități de înaltă calitate privind învățarea pe tot parcursul vieții pentru toți cetățenii și transformă provocările digitale și verzi în vectori capabili să reconcilieze redresarea susținută, durabilitatea din punctul de vedere al mediului și distribuția echitabilă a beneficiilor creșterii între toți cetățenii și toate societățile.

EFP europeană excelentă și favorabilă incluziunii este deopotrivă necesară atât pentru competitivitatea întreprinderilor europene, cât și pentru o piață europeană a muncii funcțională.

Uceniciile și învățarea la locul de muncă incluse într-un mediu profesional real îmbunătățesc angajabilitatea. EFP îi asigură forței de muncă cunoștințe, abilități și competențe relevante pentru piața muncii aflată în continuă schimbare și oferă posibilități de perfecționare și recalificare pentru incluziune și excelență. EFP are o concentrare și o identitate distinctivă, jucând un rol-cheie la interfața dintre politicile privind educația și formarea, ocuparea forței de muncă și economie. EFP se poate dezvolta în mod eficace numai când politicile sunt coerente, interconectate și bazate pe un echilibru între continuitate și direcțiile noi.

Luând în considerare propunerea pentru o recomandare a Consiliului privind EFP pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență, precum și Agenda actualizată pentru competențe în Europa, Declarația de la Osnabrück se concentrează pe patru domenii importante pentru perioada 2021-2025:

1. reziliență și excelență prin EFP de înaltă calitate, favorabilă incluziunii și flexibilă;
2. crearea unei culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța EFP continue și a digitalizării;
3. durabilitatea – o verigă verde în EFP;
4. Spațiul european al educației și formării și dimensiunea internațională a EFP.

Printre principiile de la baza acestei declarații se numără atenția cuvenită acordată dialogului social și necesitatea unui parteneriat puternic cu o varietate amplă de părți interesate, inclusiv parteneri sociali, întreprinderi, organizații patronale, camere, asociații sectoriale, furnizori de EFP, reprezentanți ai cursanților, administrații publice naționale, regionale și locale, servicii de ocupare a forței de muncă și organizații din sfera economiei sociale. Întreprinderile ca spații ale învățării sunt vitale pentru EFP modernă și excelentă. Subliniem responsabilitatea partajată cu întreprinderile pentru a promova asigurarea competențelor de care este nevoie. Realizarea unor investiții suficiente și implicarea tuturor părților

interesate sunt și acestea aspecte de importanță-cheie pentru realizarea obiectivelor declarației, îndeosebi în contextul pandemiei. EFP de înaltă calitate și favorabilă incluziunii ar trebui să le asigure cetățenilor oportunități de formare egale, indiferent de contextul lor personal și economic și de locul în care își au domiciliul.

Printre principiile fundamentale se numără, de asemenea, necesitatea de a menține ucenicii de înaltă calitate și învățarea la locul de muncă, de a consolida realizările, precum și necesitatea integrării mai bune a EFP pentru a asigura recalificarea și perfecționarea, inclusiv parcurșuri de la EFP inițială la EFP continuă. Cetățenii, cursanții și familiile acestora sunt în centrul preocupării noastre; accesul la EFP de calitate, favorabilă incluziunii și responsabilă și beneficierea de o astfel de EFP ar trebui să fie un drept al tuturor cursanților.

Într-un context cu grad ridicat de nesiguranță, investițiile în abilitățile și competențele oamenilor sunt cea mai bună opțiune pentru a crește încrederea cetățenilor europeni; acest demers merge mână în mână cu eficientizarea piețelor muncii.

Obiectivul 1: Reziliență și excelență prin EFP de înaltă calitate, favorabilă incluziunii și flexibilă

Noile tehnologii, noile modele de afaceri, digitalizarea, inteligența artificială, schimbările demografice, schimbările climatice și criza economică provocată de COVID-19 impun răspunsuri flexibile din partea sistemelor de EFP, cu o guvernare adecvată. EFP flexibilă și rezilientă este capabilă să se adapteze la perturbări și să transforme amenințările în oportunități, făcând posibile astfel inovarea, productivitatea și reziliența economiilor și ale societăților noastre la nivel local, regional, național și european. În timp ce EFP îi ajută pe cetățeni să facă față schimbărilor, aceasta ar trebui să le permită lor înșiși să contureze schimbarea. Inovarea în EFP este strâns legată de aspectele care țin de competențe noi, programe didactice, metodologii educaționale și instrumente de previzionare.

Astfel, suntem hotărâți să exploatăm potențialul învățării digitale și al inteligenței artificiale pentru a sprijini cursanții să își dezvolte cunoștințele, abilitățile și competențele. Piața muncii și informațiile privind competențele⁽⁴⁾, precum și cercetarea ar trebui să informeze decidenții din domeniul EFP și să sprijine furnizorii de EFP și practicienii să își dezvolte și să își adapteze ofertele de EFP la

⁴ Informațiile privind competențele reprezintă rezultatul unui proces inițiat de către experți și cuprinzând selectarea, combinarea și prezentarea de dovezi – pe bază de previziuni de competențe, monitorizarea parcurșului profesional al absolvenților, sondaje privind competențele, analiza unor volume mari de date și alte metode – pentru a cartografia și a anticipa tendințele în materie de competențe.

nevoile în schimbare de pe piața muncii și din domeniul social. Cursanții au nevoie de mai multă îndrumare și de sprijin personalizat pentru a-și concepe parcursul de învățare și de carieră. Mai mult, pandemia de COVID-19 ne-a demonstrat că învățarea digitală poate juca un rol complementar și important în sprijinirea învățării. Pe lângă abordările descendente privind guvernarea, rolul diverselor rețele de colaborare orizontală crește în noile condiții, inclusiv formarea de comunități de practică pentru sprijin reciproc și generare de cunoștințe, în special în ceea ce privește soluțiile de urgență.

Observăm în prezent o creștere, pe piața muncii, a nevoilor de un mix de competențe și calificări diferite, precum și modificări structurale în peisajul de EFP. Ambele evoluții necesită o EFP modernizată și favorabilă incluziunii. Deoarece va trebui ca persoanele să se recalifice și să se perfecționeze periodic pentru a se adapta la evoluția rapidă a digitalizării ⁽⁵⁾, excelența EFP la toate nivelurile de calificare, inclusiv la nivelurile superioare ale CEC, va deveni din ce în ce mai relevantă pentru menținerea angajabilității. O EFP excelentă pregătește cursanții pentru lumea profesională de azi și pentru viitor, permițând crearea de locuri de muncă în contextul unor piețe ale muncii eficiente și de înaltă calitate. O EFP excelentă contribuie la consolidarea cetățeniei democratice și a valorilor europene. Realizarea acestor obiective va necesita dezvoltarea capacităților instituțiilor de EFP cu implicarea activă a părților interesate. O EFP de înaltă calitate care include educație antreprenorială abilitază cursanții să deschidă întreprinderi noi.

Rolul și domeniul de activitate al instituțiilor de EFP sunt în schimbare. Se estompează delimitările dintre învățământul superior (IS) și EFP; mai există obstacole de depășit, iar politicile tind spre creșterea permeabilității în sistemele de educație și formare. O EFP excelentă este prețuită în cadrul societăților și se leagă de recunoaștere și permeabilitatea spre IS, precum și de accesul fără dificultate pe piața muncii.

Așadar, sprijinim o inițiativă pentru excelența EFP în Europa și subliniem relevanța programelor de EFP la nivelurile CEC 5-8 la egalitate cu IS pentru a le oferi absolvenților de EFP un parcurs flexibil, favorabil incluziunii și valoros către locuri de muncă și oportunități de carieră de nivel înalt, ca răspuns la nevoile socioeconomice actuale și viitoare. Considerăm ca fiind vitale investițiile bine gândite în EFP din punctul de vedere al calității și intensificarea cooperării cu și între partenerii sociali și părțile interesate relevante, inclusiv cursanții.

⁵ Luând în considerare Acordul-cadru al partenerilor sociali europeni privind digitalizarea (2020).

Rezultate concrete pe termen scurt pentru 2021-2025

Srijin la nivelul UE:

promovarea schimbului de bune practici și activități de învățare *inter pares* privind reformele politice inovatoare și excelența EFP, vizând inclusiv provocările în materie de durabilitate și digitalizare și legătura pe care o oferă EFP inițială și EFP continuă ca parcursuri de carieră atractive;

dezvoltarea și consolidarea unor centre de excelență profesională ca incubatoare inovatoare și ecosisteme de competențe cuprinzând activități de învățare, formare și cercetare, EFP, IS și cercetare în anumite sectoare sau provocări socioeconomice, inclusiv sprijinirea antreprenoriatului și resurse de EFP digitale și inovatoare pentru toți.

Acțiuni la nivel național:

explorarea posibilității de a înființa o rețea de experți voluntari și responsabili executivi, fie retrași din activitate, fie într-o perioadă sabatică, care să își susțină colegii în domeniul EFP și al ucenicilor ca parte a Alianței europene pentru ucenicii;

sprijinirea dezvoltării infrastructurii digitale în scopuri de învățare și predare în EFP, inclusiv inteligența artificială și tehnologiile de realitate augmentată/realitate virtuală, și dezvoltarea unor acorduri instituționale de predare și formare adecvate, susținute de o infrastructură corespunzătoare, în special în zonele izolate și rurale, asigurând astfel incluziunea socială;

consolidarea învățării la locul de muncă și a antreprenoriatelor prin punerea în aplicare a Cadrului european pentru ucenicii de calitate și eficace ⁽⁶⁾ și utilizarea serviciilor de sprijin la cerere, precum și consolidarea inițiativelor de învățare în materie de politici; consolidarea utilizării antreprenoriatelor de calitate și favorabile incluziunii ca instrument pentru sprijinirea tranziției de la școală/formare la muncă pentru grupurile vulnerabile și cu scopul de a îmbunătăți nivelurile de calificare ale cetățenilor;

sprijinirea excelenței profesionale și îmbunătățirea permeabilității între parcursurile profesionale și cele academice, inclusiv învățarea la locul de muncă și intensificarea cooperării dintre EFP, IS și centrele de cercetare, stabilind astfel programe de EFP și de ucenicie eficace și de calitate începând cu nivelul 5 al CEC;

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29>

dezvoltarea unor sisteme naționale și regionale de informații privind competențele, inclusiv anticiparea competențelor și monitorizarea parcursului profesional al absolvenților; abilitarea partenerilor sociali, a decidenților, a părților interesate și a furnizorilor să adapteze și să actualizeze cursurile, programele didactice și orientările privind EFP într-un mod prompt și eficace.

Obiectivul 2: Crearea unei culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța EFP și a digitalizării

Pe măsură ce se modifică profilurile locurilor de muncă și ale calificărilor și apar profesii noi în contextul tranziției digitale și al tranziției verzi, oamenii au nevoie de sprijin pentru a se perfecționa și a se recalifica în permanență. Cadrele europene și naționale de calificări s-au dezvoltat, devenind o piatră de temelie a sistemelor de calificări și sprijinind transparența și calitatea calificărilor. Este necesară promovarea EFP ca parcurs atractiv și de înaltă calitate pentru locuri de muncă și pentru viață. Concret, atractivitatea se poate obține prin adaptabilitatea, flexibilitatea, calitatea ridicată, incluziunea și permeabilitatea parcurșurilor de formare.

Învățarea pe tot parcursul vieții presupune asigurarea capacității oamenilor de a stăpâni o varietate amplă de abilități și competențe și de a-și croi drumul prin sistemul de educație și formare, folosind tehnologii ultramoderne și instrumente de învățare care depășesc delimitările instituțiilor de educație și formare. Așadar, EFP continuă ar trebui să adopte o abordare sistemică pentru a se adapta la schimbarea tehnologică pe tot parcursul vieții profesionale. Continuarea dezvoltării unei culturi noi a învățării pe tot parcursul vieții și furnizarea unor sisteme de învățare pe tot parcursul vieții de calitate, accesibile și favorabile incluziunii, relevante și durabile reprezintă responsabilitatea tuturor părților interesate – a autorităților naționale și regionale, a partenerilor sociali, a furnizorilor de EFP și a cursanților.

Ofertele de EFP inițială și de EFP continuă ar trebui să fie mai bine interconectate, compatibile și bazate pe informații privind competențele la nivel european, național și/sau regional. O cultură nouă a învățării pe tot parcursul vieții presupune ca oamenii să beneficieze de orientare în carieră de-a lungul întregii vieți, să poată participa la programe de EFP de calitate și favorabile incluziunii și să dobândească competențe-cheie pentru a-și gestiona activ etapele de educație, formare și angajare cu sprijinul și responsabilitatea crescândă a tuturor părților interesate. Aceasta se bazează pe politici și cadre privind EFP cu orientare practică, având la bază cererea socială și ocupațională. De asemenea, o cultură nouă privind învățarea pe tot parcursul vieții presupune o evidențiere a învățării la locul de

muncă în cadrul strategiilor privind EFP continuă. Cursanții de toate vârstele și întreprinderile ar trebui să își cunoască nevoile și să dezvolte medii profesionale care favorizează învățarea pentru a-și atinge pe deplin potențialul. Este important să se asigure orientare în carieră și acces la educație și formare de înaltă calitate pentru toți, în special pentru cursanții vulnerabili, inclusiv, de exemplu, prin drepturi la formare, conturi, fonduri bipartite și alte stimulente.

Profesorii, consilierii de formare, formatorii și mentorii dedicați, care să beneficieze de dezvoltare profesională inițială și continuă de înaltă calitate și favorabilă incluziunii și să acționeze ca multiplicatori și mediatori, sunt de o importanță-cheie pentru o cultură a învățării pe tot parcursul vieții. Din multe puncte de vedere, personalul de predare și de formare va fi implicat activ în gestionarea schimbării în contextul acestei evoluții. Predarea și formarea digitală necesită ca personalul de EFP să dezvolte noi abordări metodice și didactice cu aplicare în lumea conectată. În acest scop, atractivitatea profesiilor profesorilor și ale formatorilor ⁽⁷⁾ trebuie sporită, de exemplu și dacă este cazul prin sprijinirea accesului profesioniștilor din afaceri la profesiile de profesor și de formator în cadrul instituțiilor de EFP, în conformitate cu legislația națională și cu condițiile de acces la profesia de predare.

Rezultate concrete pe termen scurt pentru 2021-2025

Sprijin la nivelul UE:

elaborarea unui inventar de strategii și acțiuni relevante pentru perfecționare și recalificare în contextul tranziției verzi și digitale și valorificarea sondajelor la nivelul UE, precum Sondajul privind formarea profesională continuă, Sondajul european în rândul întreprinderilor și alte dovezi relevante de la Comisie și Cedefop;

continuarea perfecționării anticipării competențelor strategice la nivelul UE, în special prin activitatea Cedefop în domeniul informațiilor privind competențele, în consultare cu Comisia Europeană, cu guvernele naționale și cu partenerii sociali;

lansarea și sprijinirea Pactului privind competențele, mobilizarea de parteneriate, stimulente și angajamente de acțiuni, în conformitate cu perfecționarea și recalificarea forței de muncă și în acord cu statele membre și cu întreprinderile;

explorarea unor stimulente financiare și nefinanciare pentru EFP inițială și EFP continuă care vizează cursanții adulți, a unor programe de promovare cu finanțare publică pentru EFP continuă și a altor stimulente

⁷ În conformitate cu Concluziile Consiliului privind profesorii și formatorii europeni pentru viitor (2020/C 193/04).

financiare, corelate cu acorduri de negociere colectivă acolo unde este cazul, pentru a încuraja învățarea la nivel individual, luând în considerare sinergiile dintre diferite domenii de politică, cum ar fi politicile privind ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și educația, precum și specificitățile naționale și regionale;

perfecționarea statisticilor europene împreună cu birourile naționale de statistică, inclusiv munca la statisticile privind investițiile publice și private în ceea ce privește învățarea în rândul adulților;

facilitarea mobilității pentru învățare și muncă în Europa, asigurarea accesului la informații transparente și fiabile privind competențele, oportunitățile de învățare și tendințele pieței muncii, facilitarea interconectării paneuropene a platformelor digitale de învățare și gestionare a carierei și abilitarea instituțiilor de educație și formare să emită diplome și certificate digitale (acreditările digitale Europass), facilitând astfel transparența și recunoașterea calificărilor în Europa, prin noua platformă Europass.

Acțiuni la nivel național:

elaborarea de strategii naționale privind competențele pentru o învățare pe tot parcursul vieții de înaltă calitate și favorabilă incluziunii împreună cu toate părțile interesate relevante și cu toți partenerii sociali relevanți de la nivel național, regional și sectorial. Pe lângă furnizarea de educație și formare, strategiile naționale în materie de competențe pot include orientare, stimulente pentru asigurarea de către angajatori a unor competențe perfecționate, pentru creșterea participării angajaților, validarea învățării anterioare și abordări publice specifice pentru abordarea persoanelor inactive și fără loc de muncă, a persoanelor NEET sau a persoanelor care riscă să intre în șomaj;

elaborarea unor măsuri de informare specifice privind beneficiile EFP continue și asigurarea accesului facil la informații privind ofertele de EFP inițială și EFP continuă de la nivel național și regional, abordând stereotipurile de gen și de altă natură pentru o societate caracterizată prin egalitate, echitate și diversitate;

colaborarea cu părțile interesate relevante pentru dezvoltarea unor soluții digitale de învățare care să sprijine accesul la oportunități de EFP continuă și acordarea de acreditări și certificate de EFP continuă, deschizând astfel posibilitatea obținerii unor calificări depline fără a neglija EFP continuă la locul de muncă și efectele pozitive ale mediilor de muncă favorabile învățării;

sprijinirea conectării platformelor sau a bazelor de date naționale privind EFP la Europass în conformitate cu decizia privind Europass și cu Recomandarea privind EFP, după caz;

sprijinirea profesorilor, a formatorilor, a consilierilor de orientare, a cadrelor didactice pentru adulți și a mentorilor din domeniul EFP prin

înzestrarea acestora cu competențele și instrumentele adecvate și prin tehnologiile digitale; în special prin abordări sistematice și crearea de oportunități vizând dezvoltarea profesională inițială și continuă atât în mediile școlare, cât și în cele profesionale, precum și educația și formarea la distanță, permițând avansarea în carieră.

Obiectivul 3: Durabilitatea – o verigă verde în EFP

Acțiunile responsabile din punctul de vedere al mediului influențează societățile și economiile europene. Durabilitatea este o preocupare transversală care se intersectează cu cererea de forță de muncă, cu educația, competențele, ocupațiile și distribuția geografică a locurilor de muncă și a lucrătorilor. Întreprinderile, organizațiile din sectorul privat și inițiativele societale sunt vectori majori ai sustenabilității în economie și în societate. EFP inițială și EFP continuă ar trebui să depună eforturi pentru a încorpora în propriile reglementări și practici competențe privind durabilitatea. Mai mult, corelarea digitalizării cu durabilitatea stă în centrul acestui obiectiv. Dezvoltările tehnologice sunt motoare ale creșterii sectoarelor, inclusiv a sectorului educației și formării; dezvoltarea unor medii de învățare *open source* și digitale poate spori accesibilitatea educației pentru dezvoltare durabilă atât în mediile de educație și formare, cât și în afara acestora, atât în școli și întreprinderi, cât și acasă.

Rezultate concrete pe termen scurt pentru 2021-2025

Sprrijin la nivelul UE:

promovarea de inițiative pentru a sprijini cooperarea și partajarea de cunoștințe între instituțiile și furnizorii de EFP privind metodele de învățare, programele didactice, orientările, învățarea la locul de muncă și asigurarea calității ofertei de educație și formare privind competențele verzi, utilizând programe europene ca Erasmus+;

promovarea schimbului de practici între profesorii și formatorii de EFP, în special cu privire la tendințele și necesarul de competențe relevante pentru economia verde, pentru învățare/evaluare *inter pares* și pentru diseminarea de bune practici;

apelul la angajamente și parteneriate pentru ucenicii de înaltă calitate și eficiente corelate cu tehnologiile și ocupațiile verzi, în cadrul noii Alianțe europene pentru ucenicii, cu accent pe sectoarele economice care vor fi în avangarda tranziției către o Europă neutră din punct de vedere climatic;

explorarea oportunităților de a asigura neutralitatea climatică a cooperării în domeniul EFP la nivelul UE, de exemplu, prin utilizarea la

scară mai largă a videoconferințelor, a webinarilor și a conferințelor virtuale cu toate părțile interesate și cu toți partenerii sociali din domeniul EFP.

Acțiuni la nivel național:

crearea de stimulente pentru ecologizarea programelor de EFP, inclusiv educație și formare în domeniul tehnologiilor verzi și al inovării, al eficienței energetice, al economiei circulare, al conștientizării problemelor de mediu, utilizarea durabilă a materialelor de învățare și formare, digitalizarea pentru reducerea efectelor climatice;

definirea competențelor relevante pe piața muncii pentru tranziția verde care urmează a fi încorporate în programele didactice și în furnizarea de EFP, inclusiv definirea competențelor cheie de la nivelul tuturor sectoarelor și ocupațiilor și a competențelor specifice unor anumite sectoare, în cooperare cu partenerii sociali;

definirea și sprijinirea oportunităților de abilitare a personalului de predare și de formare, a echipelor de management din cadrul furnizorilor de EFP, precum și a formatorilor și a mentorilor din întreprinderi să acționeze ca multiplicatori și mediatori, pentru a intensifica digitalizarea și durabilitatea în cadrul furnizării și al gestionării programelor de formare.

Obiectivul 4: Spațiul european al educației și formării și dimensiunea internațională a EFP

Globalizarea piețelor și a tendințelor demografice necesită modernizarea și adaptarea sistemelor și a instituțiilor de EFP de la nivel național, regional și sectorial în cadrul statelor membre. Evoluția globală oferă și oportunități excelente pentru Europa ca spațiu al educației și formării. În plus, acest obiectiv se referă la intenția ambițioasă a Declarației de la Copenhaga de a face din Europa un reper mondial pentru cursanți. În acest context, cadrele de calificare europene și naționale, precum și Europass au deschis calea.

Mobilitatea în EFP a crescut semnificativ în ultimele două decenii, perioadă în care peste 1,5 milioane de cursanți și personal din domeniul EFP au beneficiat de mobilitatea oferită de Erasmus+. În contextul pandemiei de COVID-19, un avânt deosebit l-au cunoscut mobilitatea virtuală și cea hibridă. Proiectele de cooperare care conduc la programe și calificări comune în domeniul EFP iau avânt. Migrarea este o provocare pentru toți. Transparența și comparabilitatea calificărilor și a competențelor ajută organismele competente, furnizorii de educație și formare, angajatorii și persoanele fizice să facă alegeri și să ia decizii în cunoștință de cauză.

Ar trebui să valorificăm pe deplin inițiativele și programele UE (de exemplu, CEC, Europass, Erasmus+) în acest context.

Aceste inițiative și programe sprijină transparența calificărilor și asigurarea de oportunități pentru toți cursanții de a se implica în parcursuri flexibile și favorabile incluziunii, încurajând totodată oamenii să treacă, în plan orizontal, de la o locație de învățare dintr-o anumită țară la una din altă țară, având posibilitatea de a-și obține calificarea deplină sau de a finaliza eventuale parcursuri de învățare care țin de EFP inițială sau de EFP continuă. Pe fondul schimbărilor demografice, acest aspect va facilita și el mobilitatea transfrontalieră a lucrătorilor calificați și a profesioniștilor, îmbunătățind astfel corelarea cererii cu oferta pe piața muncii.

În ansamblu, ar trebui să promovăm sistemele europene de educație și formare profesională ca spațiu european comun al educației și formării profesionale, recunoscut ca referință la nivel mondial pentru cursanții din învățământul profesional. Acest demers include și dezvoltarea unor principii și standarde bazate pe Europass ca alternative atractive și sigure la platformele și produsele comerciale de prelucrare de date din alte regiuni ale lumii. Sprijinită de ETF și de Cedefop, o politică a UE în domeniul EFP ar putea crea legături cu educația și formarea din țările din vecinătate și din alte regiuni ale lumii.

Rezultate concrete pe termen scurt pentru 2021-2025

Sprijin la nivelul UE:

- consolidarea mobilității, inclusiv a mobilității pe termen lung în EFP, bazată pe criterii de calitate comune și pe promovarea recunoașterii rezultatelor învățării în cadrul EFP;
- explorarea posibilității unor schimburi transnaționale structurate între părțile interesate din domeniul EFP, profesorii și formatorii din domeniul EFP și reprezentanții partenerilor sociali; evaluarea potențialului instrumentelor europene precum ECALE, e Twinning (înfrățirea online) și Europass;
- continuarea dezvoltării Europass în strânsă cooperare cu statele membre și cu partenerii sociali europeni, luând în considerare specificitățile sistemelor naționale și regionale de EFP; asigurarea posibilității cursanților din EFP de a accesa informații multilingve privind mobilitatea în scop educațional, programele europene de EFP și cerințele de calificare pentru oferte de locuri de muncă în orice moment și în orice loc, inclusiv cu ajutorul dispozitivelor mobile, sprijinind astfel Spațiul european al educației și formării;
- sprijinirea pregătirii și a participării echipelor naționale la competiția EuroSkills pentru a spori atractivitatea și vizibilitatea EFP, a promova excelența EFP în Europa și a atinge nivelul de campioni în competițiile globale WorldSkills;

cooperarea cu organizații internaționale, în special cu OCDE, OIM, UNESCO, Consiliul Europei, Banca Mondială și alte rețele de EFP regionale din lume, cu accent pe o agendă mondială comună privind EFP (conferințe mondiale comune privind EFP, promovarea schimbului de bune practici privind inovațiile și instrumentele de interes comun în domeniul EFP din plan regional).

Acțiuni la nivel național:

sprijinirea și facilitarea mobilității cursanților din EFP și a cursanților adulți, inclusiv a ucenicilor, de exemplu, prin dezvoltarea de structuri de sprijin și furnizarea de informații privind oportunitățile din țările gazdă; creșterea ratei mobilității cursanților, a profesorilor și a formatorilor din EFP, consolidând totodată măsuri menite să asigure calitatea și recunoașterea rezultatelor concrete ale învățării, precum și structuri de sprijin adecvate; încurajarea unor perioade mai îndelungate de mobilitate pentru cursanții din EFP în străinătate și asigurarea alinierii stagiilor de ucenicie la Cadrul european pentru ucenicii de calitate și eficiente, luând în considerare reglementările naționale și acordurile colective, inclusiv dispozițiile privind sănătatea și siguranța;

elaborarea unor strategii de internaționalizare privind EFP, mobilizarea parteneriatelor și includerea angajamentelor pentru acțiuni concrete și specifice, cu toate părțile interesate, în conformitate cu reglementările naționale sau regionale;

promovarea cunoștințelor, a abilităților și a competențelor interculturale ca parte a cerințelor de calificare și de programe didactice în calificările de EFP, în conformitate cu cadrul pentru competențe cheie;

cooperarea cu alte țări ale UE la pregătirea echipelor naționale pentru competiții internaționale precum WorldSkills și EuroSkills.

În sprijinul reușitei punerii în aplicare a acțiunilor convenite, solicităm Cedefop și ETF să monitorizeze Declarația de la Osnabrück și să transmită anual rapoarte în acest sens către CCFP și DGFP.

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

eu2020.de
bmbf.de